

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio XXVI. Calaguritana Canonicatus, 17. Martij 1651. Clericatus superueniens non conualidat prouisionem præcedentem. Mandati reuocatio vtrum de necessitate debeat intimari procuratori, & alias ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

- informantes pro Petro Francisco nedum Iurispatronatus, sed quoque Iuris nominandi competentis Præposito, factam esse mentionem in prouisione ad eius fauorem, ibi: *ad eorum collationem, prouisionem, presentationem seu quamvis aliam dispositionem spectare*, *glos. in Clem. fin. verbo prouisioni de elect. Gemin. conf. 15. num. 3.* Gonzales super reg. 8. gloss. 17. num. 1.
- 13 Rota decis. 791. num. 9. part. 1. diuers. † & esto derogatio loquatur de prouisione seu quavis alia dispositione proueniente ex indulto, fortius comprehendere competentem de iure communi cui facilius quam priuilegio censetur derogatum, quando priuilegium est æquum & ex causa concessum, *dec. 93. num. 7. lib. 3. post lason. in l. postquam liti, col. penult. vers. 2. nota, C. de pact. Galiaula in repet. l. centurio col. 22. vers. 4. vltra, ff. de vulgar. & pupil. † & verbum indultum ex aduerso ponderatum intelligendum esse generaliter de omni concessione facta per viam priuilegij, vel legis vniuersalis aut priuilegij inserti in corpore iuris, vt per supra allegatam decisionem 37. num. 65. decis. 117. num. 33.* Neque acta subsequuta videlicet articulos pro iustificatione gratiæ productos esse restrictos ad iurispatronatus, cum imò articulata fuerint ea quæ conuincunt curam habitualement esse apud Præpositum † & per consequens ad illum spectare ius nominandi quod supposita cura habituali comprehenditur sub nomine iurispatronatus ex lata quadam significatione; vt fuit dictum in *Barcinonen. Parochialis seu Vicarie 10. Februarij 1645. §. quia, & in aliis coram Eminentiss. Card. Corrado. Ad secundum posse Legatum ex dispositione iuris communis conferre Vicarias; Gambar. de potest. legat. lib. 3. num. 513.*
- 16 Azor. *inst. moral. part. 2. lib. 5. cap. 29. q. 6.* † Eoque magis vigore Indulti Sanctissimi ex aduerso memorati cui per subsequentem constitutionem Piana non censetur derogatum tanquam requirenti specialem mentionem. *Gambar. de potest. leg. lib. 9. n. 17. & lib. 8. tit. quid possit legatus circa indulg. n. 13. & sequent. Mandol. super reg. Cancell. 17. q. 7. n. 4.* vbi dicit rationem quia Legatus personam Papæ representat, & ex eadem ratione sicuti per dictam constitutionem non ligantur manus Papæ, ita nec eius Legati de Latere quem nec in verbis constitutio comprehendit cum loquatur de collatione
- 17 Ordinariorum † & Legatus licet in sua prouincia Ordinarius dicatur, eius tamen iurisdicatio non est inducta modo ordinario sed quodam modo extraordinario, quasi superinducta ex allegatis per Modern. *Auen. benef. quest. part. 2. c. 3. §. 6. sub n. 6. Castro Pal. oper. moral. tom. 2. tract. 13. disp. 2. punct. 25. sub n. 9.* vbi signanter aduertit quod idcirco dispositio loquens de Ordinariis non ligat Legatum quem nec venire appellacione Ordinariorum notat *glos. in Clem. 2. verbo volumus de offic. ordin. quia maiorem iurisdictionem habet quam Ordinarius, cap. 1. & 2. de offic. leg. in 6. Lotter. de re benef. lib. 1. quest. 28. n. 116.* gratilque allegari quod indulto Sixtino posterior sit constitutio Piana siue decisio 344. num. 12. part. 5. recent. † firmans quod Legato non obseruante formam constitutionis, collatio detoluitur ad Papam sine obseruatione quia indultum est innouatum ac repetitum in successivis & modernis facultatibus Legatorum, & sufficit quod non fuerit à constitutione abrogatum, vel quod constitutio prouisionem Legati non afficiat; *decisio vero 344. non agit de hac constitutione sed de alia mandante Parochiales conferri prauio concursu, vt etiam percipit Concilium Tridentinum quod Prolegatus seruare tenetur. Castro Pal. dicto punct. 25. num. 13. & 16. in fine,*

† Obseruantia tandem retorquetur; quia in Summario Petri Francisci dantur plures prouisiones Prolegati absque nominatione Præpositi vel habentium curam habitualement, & ab aliquibus prouisionibus factis ad nominationem non resultat obseruantia negatiua quod scilicet absque nominatione conferri non possit, *Mandell. Alban. conf. 15. num. 6. Abb. in cap. Ioannes num. 7. de cler. coniug. lal. in l. de quibus num. 96. ff. de Legib.*

Quæ Rota ponderauit non ad effectum aliquid statuendi super potestate Prolegati & validatione prouisionis Petri Francisci, sed solum exinde colligendi quod exceptio inualiditatis requirit aliorum indaginem, & propterea donec plenius suo loco examinetur non officit † quia interim Petrus Franciscus est legitimus contradictor. *Argel. de leg. contradi. quest. 2. n. 5. 6. 7. 1. & sequent. & q. 15. n. 138. & sequent. vbi allegat concordantes, Menoch. de adipisc. reuend. 1. sub n. 42.*

Et ita decisum vtraque parte informante.

R. P. D. DVNOZET
Calagurritana Canonicatus,

Veneris 17. Martij 1651.

Ad part. 1. c. 26. & de Pensionib. c. 17. & 31.

ARGVMENTVM.

Clericatus superueniens non conualidat prouisionem præcedentem. Mandati reuocatio vtrum de necessitate debeat intimari procuratori, & aliàs quomodo debeat fieri intimatio. Qui ex propria culpa omisit intimare reuocationem mandati ad resignandum non potest se iuuare ex defectu intimationis.

SVMMARIVM.

- 1 Consensus præstus in fauorem non consurati nullus est.
- 2 Clericatus postea superueniens non conualidat resignationem factam incapaci, sed requiritur unus consensus & noua gratia.
- 3 Resignatio facta coram Summo Pontifice habet tantam conditionem dummodo resignatarius sit capax & beneficium illi acquiratur.
- 4 Vi quis dicatur scilicet resignasse in fauorem incapaci requiritur probatio certa & indubitata scientiæ.
- 5 Per prætationem primi consensus expirat mandatum procuratoris ad resignandum.
- 6 Intimatio renocationis mandati sufficit quod fiat ipsi parti in cuius fauorem resignatio facta fuit.
- 7 Si resignatio facta fuit simpliciter, renocatio mandati intimari debet procuratori, vel Summo Pontifici per illius dimissionem in dataria.
- 8 Qui in se assumpsit onus intimari de renocatione mandati ad resignandum non potest ex defectu intimationis commodum consequi.
- 9 Actuum correptionis ex quibus excludatur.

DECISIO XXVI.

Canonicatus de quo agitur, fuit à Ioanne Petandez mediante speciali Procuratore renouatus

ciatus in manibus Sanctissimi ad fauorem Francisci Hieronymi Lopez, qui expeditis literis, sua prouisionis, gratia commodo frui non potuit ob defectum Clericatus, vnde sumpto clericali charactere nouam prouisionem obtinuit, quam Domini dixerunt non esse iustificatam tanquam fundatam in narratione vacationis per cessum, quæ nullatenus verificari potest, & dum consensus præstitus fuit tempore quo Lopez non erat tonsuratus, quapropter resignatio fuit nulla ex trad. per Paris. *de resignat. lib. 4. quest. 2. sub num. 1. & seqq.* & Rotam in *Elboren. Beneficij* 18. Februarij 1647. §. *tertio quia ad fauorem & coram bon. mem. Arguelles*; & Non obitante quod postea Clericatum assumpserit, quia non ideo conualidatur resignatio facta incapaci, cap. si eo tempore 9. vbi Doct. de *rescript. in 6. Paris. in d. tract. de resig. lib. 4. quest. 1. num. 10. & quest. 2. num. 15. & 16. Rota decif. 1. num. 14. & 15. de renunc. in nou. & penes Mohed. decif. 12. de rescript. Sed requiritur, vt rursus à resignante præster consensus, & noua subsequatur gratia, vt optime Paris. *ut supra d. quest. 1. num. 10.* & Et per consequens nulla induta fuit eiusdem Canonici vacatio, nec abdicatum ius à resignante, quoniam illius consensus implicitam continet conditionem, quatenus resignatarius sit habilis, eique Beneficium plenè quæatur, & non aliter, sub qua censetur pariter Summus Pontifex resignationem admittente. Paris. *d. tract. de resignat. lib. 9. quest. 21. num. 4. Gonzal. ad reg. 8. glof. 2. sub num. 49. & seqq. Garz. de Benef. part. 5. cap. 1. à num. 154. cum plur. seqq. Rota penes Mohed. decif. 36. de renunc. Put. decif. 511. num. 1. lib. 2. in correct. & in diuers. dec. 406. n. 2. part. 1. & decif. 158. n. 1. & seq. part. 3. lib. 3. Verall. dec. 84. part. 3. Seraph. decif. 1498. num. 8. ac inter rec. decif. 44. num. 4. part. 3. & in Lucana Interfpar. 1. Iulij 1648. §. ratio resolutionis fuit, & c. coram Reuerendiss. Terracinen.**

4 Non obstat quod dicatur Fernandez sciuisse dictum defectum, & nihilominus dedisse mandatum ad resignan. nam prætenfa eius scientia nullo modo probatur, vt necessarium est, cum illa præsumatur, c. ignorantia facti 13. c. præsumitur 4. de reg. iur. in 6. l. verius 21. ff. de probat. Rota in rec. decif. 705. num. 3. & decif. 504. num. 6. part. 4. tom. 2. Imò in hoc casu in quo agitur de magno præiudicio ipsius Fernandez, requiritur scientia certa, & indubitata, adeo vt præsumpta non sufficiat iuxta glof. communiter receptam in c. concertationi 8. in verb. sciunt de appell. in 6. Tiraquell. de retract. lignag. §. 36. glof. 2. num. 30. & de leg. cornubial. glof. 8. num. 183. Pureus decif. 6. de probat. Rot. rec. decif. 111. num. 7. part. 1. cum alijs in d. decif. 504. n. 7. part. 4. tom. 2.

Nec facit quod postquam resignatarius prima tonsura fuit initiatus, signata fuerit noua gratia, ac super ea expeditæ literæ renovato consensu per eundem Procuratorem, quia vltra quod de huiusmodi nouo consensu non apparet, nec super eo noua gratia fundatur, sed super d. præcedenti resignatione facta antequam Franciscus Hieronymus esset Clericus, vt legiunt in prædictis posterioribus literis Apostolicis, non poterat validè præstari ab eo Procuratore, & cuius mandatum non solum per præstationem primi consensus expletum fuerat ex adductis per Tiraquell. ad l. bones 89. §. hoc sermone, limit. 9. de verb. signif. Sed etiam expresse reuocatum per mandantem, vt in puncto respondit Rot. in Hispanen. & Carrien. Permutat. 10. Martij 1597. coram Giphio apud Marches. de Commiss. part. 1. fol. 114. sub n. 1. & in Treueren. Canonici 28. Martij 1648. §. nullitas verò & c. coram R. P. D. meo Verospio.

Minus refert quod reuocatio d. mandati non fuerit intimata ipsi Procuratori, iuxta text. in *Clem. unic. de renunc.* quia satis est, quod fuerit nota ipsi Francisco Hieronymo resignatario, qui in ea interuenit, & præfens fuit, vt respondendo positionibus pro parte Fernandez datis proprio iuramento confessus fuit; In his enim renunciationibus, quæ sunt ad fauorem certæ personæ sufficit ipsius partis principalis notitia; & in alijs verò, quæ sunt simpliciter procedit dispositio d. *Clem. unic. de renunc.* quod nempe reuocatio mandati notificetur vel Procuratori, vel Summo Pontifici mediante illius dimissione in Dataria, vt ibi explicat glof. in verb. faciendæ, & c. Abb. in cap. fin. num. 6. & seq. de Procurat. in 6. Prob. ad Monach. in rubr. de renunc. num. 41. Rebuff. in prax. tit. de reuoc. procur. num. 5. Silu. de Benefic. quest. 16. part. 3. num. 6. Garz. eodem tract. de Benefic. part. 5. cap. 8. num. 180. Gratian. discept. 191. num. 28. Paris. de resig. lib. 9. quest. 27. num. 2. & 10. cum seqq. Rota penes Put. decif. 418. lib. 1. in correct. vbi apostil. & in rec. decif. 130. num. 24. & 25. part. 6.

Quæ conclusio eo magis admittenda est in proposito casu, quo ex depositionibus testium formiter examinatorum constat, quod d. Franciscus Hieronymus, ac eius Pater assumpserunt in se onus transmittendi instrumentum reuocationis d. mandati ad Urbem, ac reddendi de illo certiorum Procuratorem ibi degentem, quod si facere neglexerunt ipsis est imputandum, adeo vt ex propria culpa, vel dolo commodum recipere non debeant, sed in eorum præiudicium promissa certioratio profecta habenda sit, iuxta text. in ead. *Clem. unic. in verb. nisi forte, & c. de renunc.* & comprobatur Paris. de resignat. lib. 9. d. q. 25. sub num. 39. & seqq.

Neque releuat excusatio desumpta à prætenfa exiguitate temporis defluxi à reuocatione d. mandati facta Caligurijs vsque ad nouam gratiam Romæ impetratam: Quoniam si illud temporis intervalum fuit sufficiens ad transmittendas eidem Procuratori literas testimoniales Ordinarij super Clericatu per Franciscum Hieronymum accepto decem dies post dictam mandati reuocationem, multo magis sufficere potuit ad eundem Procuratorem pariter certiorandum de ipsa reuocatione, simulque transmittendum eiusdem instrumentum.

Minus denique subsistit, quod dicta reuocatio 9 mandati fuerit corresponsiua ad alterum eodem tempore factum ad petendum, & consentiendum Coadiutoria, quod cum non habuerit effectum ob secundam prouisionem impetratam ex capite resignationis evanescet pariter alterius mandati reuocatio, siquidem actus præfati non solum gesti fuerunt diuerso tempore, quandoquidem reuocatio mandati ad resignandum die 2. constitutio verò Procuratoris pro Coadiutoria die 26. Maij facta fuit, sicuti apparet ex instrumentis desuper confectis; sed etiam ex distinctis omnino, atque diuersis causis prodierunt, vnus nempe ob inhabilitatem resignatarij, tunc primum ad notitiam resignantis delatam ad euitan. præiudicium, quod illi potuisset exinde inferri, alter verò ob grauem ipsius Fernandez ætatem, vel infirmitatem, aut aliam legitimam petendæ Coadiutoria rationem, proindeque cessat prætenfa corresponsiuitatis obiectum. Put. decif. 79. num. 1. & seq. lib. 2. in correct. & fuit dictum in Bonon. census coram rec. mem. Cardin. Hieronymo Pamphilio impress. apud modern. Perus. de Cens. decif. 123. sub num. 11.

Vltra quod data etiam asserta corresponsiuitate 10

illa suffragari minime posset Francisco Hieronymo, dum prosequendo viam resignationis per eum stetit quominus fuerit executum mandatum super Coadiutoria datum; quod factum ipsi tantum nocere, non autem in præiudicium Fernandez referri debet *ad l. sociu socio 72 ff. pro soc. l. Imperatores 34 ff. de iur. fisc. l. quod quis ex culpa 203 ff. de reg. iur. cum aliis ad rem adductis per Gonz. ad reg. 8. glos. 27. num. 28. & seq.*

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. ZARATE

Calagurritana Decimarum Sancti
Ascensi & Dauatillo,

Mercurij 1. Iulij 1654.

Ad cap. 101. volum. 1.

ARGVMENTVM.

Integra Decima Parocho intra fines suæ Parochiæ debita, sicut & primitiæ quæ secundum locorum consuetudinem regulantur, non patiuntur diminutionem, sub prætextu communicationis priuilegiorum per Monachos allegatæ, etiam si ageretur de prædiis quæ ipsi propriis excolunt manibus, si Monasterium sit locuples, maxime stantē diuturna obseruantia in fauorem Parochi.

S V M M A R I V M.

1. Parochus habet intentionem fundatam in perceptione integra decima intra limites suæ Parochiæ.
2. Sicut in decimis ita & in primitiis Parochus habet intentionem suam fundatam, sed Primitiæ regulantur secundum id quod consuetum est.
3. Sola priuilegiorum communicatio Religiosis concessa, non habet locum quoad exemptionem à solutione Decimarum.
4. Quomodo procedat id quod dicitur Monachos esse immunes à Decimis quoad prædia quæ ipsi propriis manibus colunt.
5. Qui se fundat in Parochialitate illam probare tenetur.
6. Ex immemoriali consuetudine percipiendi Decimas in aliquo loco præsumitur illum esse intra limites Parochiæ.
7. Sententia non effectuatæ & inter alios ac in diuersis causis prolata non nocent.
8. Quæ requirantur ad probandam consuetudinem non soluendi Decimas nisi pro certa rata.
9. Nuncius Apostolicus potest causas alteri subdelegare.

DECISIO XXVII.

Rationes, & iura iterum per Monachos Beatæ Mariæ de Estrella adducta non valuerunt remouere Dominos meos à resolutione capta 17. Aprilis præteriti coram Me, quia illa non destruit Parochialitatem Ecclesiæ S. Ascensi probatam ex propria Monachorum confessione, ex Testibus aliisque in decisione consideratis, siquidem. Nec minus excludunt existentiam Monasterij, eiusque bonorum, & præsertim illorum loci Villaricæ, de quibus res peculiariter agitur, intrā eiusdem Ecclesiæ

Parochialis terminos iustificatam ex eisdem Testibus, ut in d. decisione §. Ex iisdem pariter Testibus. Quibus inconcussis remanentibus indubitatum est quod ex iuris assistentia dicti Rectores, Capitulum, & Beneficiati de omnibus fructibus, & bonis Monachorum intra suæ Parochiæ fines positos integram decimam sibi comparare debent: cap. ex parte il 2. cap. cum est cap. Nuncios extra de Decim. Rota in Carpentoraten. Decimarum 1. Iulij 1647. §. Ideo, coram R.P.D. meo Bichio: in Narnien. iuris decimandi 4. Iulij 1653. in princ. & 19. Iunij præteriti §. Releuantia vers. Et hoc, coram Me, cum aliis in prima decis. §. Atque ex iis, & sicut & primitias decimis æquiparatas, & sub eadem obligatione debitas, cap. reuerimini 16. quæst. 1. Ioan. Franciscus Leones Theaur. for. Eccles. part. 2. de primit. & oblat. cap. 13. num. 1. & dicitur in decisione in hac causa super Remissoria edita 26. Iunij præteriti §. Paruifacienda, vers. In quibus quidem primitiis coram Me. At quia earum quantitas non reperitur determinata cap. 1. vers. at verò primitiæ de Decimis, recurrendum est ad consuetudinem, quæ in hoc loco est vnum de quadraginta, ut in alia decisione dicitur, §. Atque ex iis vers. Idque protenditur.

Iterum perperam allegatur exemptio ex Priuilegiis Religionis, quoniam vrget responsio in prima decisione considerata §. Minusque exemptionem, quod illa non exhibentur, nec communicatio potest operari, ut iam resolutum fuerat per hoc Sacrum Tribunal in Valentina decimarum coram Lancelloto, & in Tolerana decimarum coram Reuerendiss. Terraconen. in dicto §. Minusque allegatis, & plenè in Carthaginen. decimarum, coram Penia dec. 1090. num. 13. & seqq. Barbof. super cap. nuper mon. de decim. & de iure Ecclesiastico lib. 3. cap. 26. §. 3. n. 47. Modern. de iur. Abbat. tom. 1. disp. 15. quæst. 18. num. 34. & seqq. Hinc parum releuat quod alias decisio fuerat, huiusmodi Religionem esse in priuilegio exemptionis de bonis propriis manibus, & sumptibus cultis, ut coram Seraph. decis. 827. & penus Peniam decis. 911. & ideo Monachis hodie etiam propriis manibus, & sumptibus omnia bona excellentibus Priuilegia in dictis Decisionibus enuntiata suffragari debeant, Quoniam talia Priuilegia non fuerunt Dominis exhibita, ut erat necessarium, eisque Monasterium carere præsumitur dum et præsentia concordia, quoad situm del Cerrado, & vineam del Campo totalem exemptionem præcedit, quoad cætera bona exemptionem, excepta quinquagesima de frumento, vino, hordeo, & quoad illa Villaricæ titulum vironis Ecclesiæ S. Emiliani in medium affert, & tamen vsque ad tempus mortis constat Monasterium semper soluisse etiam integram decimam de omnibus bonis Villaricæ, unde exemptionis Priuilegia excluduntur, quia alias non soluisent ex reg. text. in l. cum de indebito 25. vers. qui non soluit ff. de probat. l. qui vas §. verare 3. ff. de furt. Et quatenus etiam dicta Priuilegia exhiberentur talia qualia in supra citatis decisionibus Seraphini, & Peniæ supponuntur, attamen Monasterium eorum clypeo se tueri non posset ab integra decimæ solutione, quia cum illa summa Monachorum pertas, similium concessionum causa, considerata in cap. suggestum de Decim. in præsentia cesset, (quia Testes Rectorum dati in Summ. positionis 26. Iunij præteriti num. 3. asserunt Monasterium B. Mariæ de Estrella multis fortunæ bonis à tertiis acquisitis affluere) dicta Priuilegia restringenda sunt ad eam ratam tantum, quæ pro necessitate Monachorum ad vitam traducendam potest deferuire, iux.